

Naczelnik
Lubuskiego Urzędu Skarbowego
w Zielonej Górze

Nr 0871-SKK.0920.1.2018.2
Dot. 0801-IWW.0921.4.2018.5

Zielona Góra, dnia 2018-10-26

IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE (3)	
ZŁOŻONO COOBIŚCIE	
Egz. Nr 2	26-10-2018
Przydział..... do załatwienia do wiadomości	
Nr..... zał..... ad acta	

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Zielonej Górze

ZASTRZEŻENIA DO PROJEKTU WYSTĄPIENIA POKONTROLNEGO

Na wstępie celem zobrazowania sytuacji w Lubuskim Urzędzie Skarbowym, która miała miejsce w momencie objęcia przeze mnie funkcji Naczelnika, (tj. od listopada 2016r) w ostatnich 2 miesiącach okresu objętego kontrolą pragnę zwrócić uwagę na sytuację ogólną i konieczność szybkiego wprowadzenia zmian, co obrazuje „program naprawczy w perspektywie krótkookresowej” – załącznik Nr 1 do wyjaśnień.

Priorytetem było odwrócenie niekorzystnego trendu we wpływach podatkowych. W III kwartale 2016r. wpływy były ujemne i wynosiły (-)243 673 105,69zł, natomiast w III kwartale 2018r. wpływy wynoszą + 118.066.947,25zł. Kolejnym priorytetem było wzmocnienie komórki ds. karnych skarbowych. W 2016r. sprawami karnymi skarbowymi zajmował się 1 pracownik w wymiarze 4/5 etatu, który miał do załatwienia ok.4 tysięcy zawiadomień w tym 2854 postępowań z ustawy o rachunkowości.

Odnosząc się do ustaleń Kontroli wskazanych w projekcie wystąpienia pokontrolnego Naczelnik Lubuskiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze chciałby wnieść poniższe zastrzeżenia.

Pkt 1.2

Odnosnie wykazanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego nieprawidłowości dotyczącej niezasadnego odstąpienia nr 0871-OB.60.1.78.2016.KE należy zauważyć, że odstąpienie to dotyczyło złożenia po terminie przez podatnika trzech deklaracji PCC-3, których termin na złożenie upływał odpowiednio 19 października 2016 r.

i 18 października 2016 r. (data dokonania czynności + 14 dni na złożenie deklaracji) deklaracje te zostały złożone przez pełnomocnika spółki dnia 20 października 2016 r., czyli odpowiednio jeden i dwa dni po ustawowym terminie. Zatem dokonanie odstąpienia od przekazania zawiadomienia o naruszeniu przepisów ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu polegającą na złożeniu deklaracji PCC-3 w terminie nie przekraczającym 14 dni spóźnienia było zasadne. (załącznik nr 2)

Pkt. 1.2, 1.4, 1.5, 2.1. 2.2

Kontroli poddano zawiadomienia oraz odstąpienia od przekazania zawiadomień do komórki KS zarzucając im uchybienia w zakresie przyjęcia do dalszego rozpoznania pomimo braku na zawiadomieniu danych sprawcy popełnionego czynu.

Tutejszy Urząd, ze względu na rodzaj wyselekcjonowanych podmiotów, które obsługuje, jest w omawianym zakresie organem postępowania przygotowawczego, który nie może jednoznacznie - na poziomie komórek organizacyjnych - wskazać danych personalnych sprawców. W ogólnie dostępnej bazie danych Sądu KRS znajdują się tylko imiona i nazwiska członków zarządu spółki, którzy nie zawsze odpowiadają za dany czyn, a podpisy na wszelkiego rodzaju dokumentach, mogą być podpisami głównych księgowych lub doradców podatkowych niezwiązanych bezpośrednio z czynem zabronionym. Ponadto w zarządach spółek często zasiadają osoby zagraniczne, które bieżące zarządzanie podmiotami zlecają innym osobom (dyrektorom, prokurentom i innym pełnomocnikom).

Struktura organizacyjna podmiotów (w szczególności ustalenie bezpośredniego sprawcy) niejednokrotnie wymaga przesłuchania wielu osób w charakterze świadka, na poziomie postępowania przygotowawczego.

Zdaniem tegoż Organu, ustalania sprawców czynu, w naszej jednostce, na etapie komórek zawiadamiających nie pozwala pracownikom komórki karnej skarbowej na bezpośrednie wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów sprawcy czynu. Wyszukiwanie sprawców czynów spowodowałoby natomiast nadmiar pracy dla pracowników komórek zawiadamiających, dla których składanie zawiadomień w sprawach karnych skarbowych jest tylko dodatkowym obowiązkiem do podstawowych zadań na stanowisku pracy. Otrzymywanie zawiadomień z podaniem jedynie nazwy podmiotu (spółki) jest wystarczające dla komórki KS do prowadzenia dalszych czynności służbowych

Pkt 2.3

Odnosząc się do wskazanych nieprawidłowości w zakresie odstępień od wszczęcia postępowania Naczelnik Lubuskiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze:

- w zakresie sprawy nr **LUS/VI/600-460/T-5/2016/KRA** nie zgadza się ze stanowiskiem Organu kontrolującego, iż niezbędnym w tej sprawie było ustalenie osoby odpowiedzialnej za popełnienie wskazanego przestępstwa skarbowego do uznania niskiej szkodliwości społecznej czynu. Tut. Organ postąpił zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów pozwalającymi na odstępowanie od wszczęcia postępowania przygotowawczego bez wydawania postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia/śledztwa w przypadku otrzymania materiałów wewnętrznych zawiadamiających o popełnieniu czynów zabronionych. Ustalenie osoby odpowiedzialnej w niniejszej sprawie możliwe by było dopiero na etapie dochodzenia (w przypadku wykroczeń jest możliwość wezwania osób w trybie mandatowym). Z analizy zawiadomienia i załączonej karty kontowej wynikało natomiast, że spółka w 2015 roku uregulowała 11 zaliczek terminowo, natomiast za czerwiec 2015 roku terminowo uregulowała kwotę 11.353,00 złotych, a pozostałą kwotę 13.780,00 złotych zapłaciła z 24-dniowym opóźnieniem. Przy podjęciu decyzji o odstąpieniu od wszczęcia postępowania uwzględniono również okoliczność, że spółka wpłaca regularnie zaliczki znacznie przekraczające miesięcznie kwotę 10.000,00 zł oraz fakt, iż należności zostały zapłacone przed złożeniem deklaracji podatkowej, a uchybienie dotyczyło tylko części należności za jeden miesiąc. W tych okolicznościach wszczęcie postępowania przygotowawczego w celu ustalania osoby odpowiedzialnej za popełnienie czynu, aby następnie sprawę umorzyć, byłoby nieuzasadnione z punktu widzenia ekonomiki procesowej. Istniejące regulacje wewnętrzne nie pozwalały natomiast na odstąpieniu od przekazania zawiadomienia do komórki KS na etapie komórki merytorycznej. (załącznik nr 3)

- w zakresie sprawy nr **LUS/VI/600-461/T-5/2016/KRA** nie zgadza się ze stanowiskiem Organu kontrolującego, iż niezbędnym w tej sprawie było ustalenie osoby odpowiedzialnej za popełnienie wskazanego przestępstwa skarbowego do stwierdzenia niskiej szkodliwości społecznej czynu. Tut. Organ postąpił zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów pozwalającymi na odstępowanie od wszczęcia postępowania przygotowawczego bez wydawania postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia/śledztwa w przypadku otrzymania materiałów wewnętrznych

zawiadamiających o popełnieniu czynów zabronionych. Ustalenie osoby odpowiedzialnej w niniejszej sprawie możliwe byłoby dopiero po przesłuchaniu świadków na etapie dochodzenia (w przypadku wykroczeń jest możliwość wezwania osób w trybie mandatowym). Analiza załączonej do zawiadomienia karty kontowej wskazywała, że spółka błędnie oznaczyła przelewy, co skutkowało powstaniem formalnych opóźnień w płatnościach zaliczek. Zapłata zaliczki za kwiecień 2015 roku w kwocie 10.154,00 złotych została zaksięgowana z datą 16 kwietnia 2015 roku, a zaliczka za marzec 2015 roku z datą 18 maja 2015 roku. Analiza tych wpłat wskazywała na błędne oznaczenie wpłaty z 16 kwietnia 2015 roku, gdyż została ona dokonana w terminie zapłaty zaliczki za marzec 2015 roku, natomiast wpłata z 18 maja 2015 roku powinna dotyczyć zapłaty zaliczki za kwiecień 2015 roku. W tych postępowania przygotowawczego jedynie w celu ustalania osoby odpowiedzialnej za popełnienie czynu, aby następnie sprawę umorzyć, byłoby nieuzasadnione z punktu widzenia ekonomiki procesowej. Istniejące regulacje wewnętrzne nie pozwalały natomiast na odstępniu od przekazania zawiadomienia do komórki KS na etapie komórki merytorycznej. (załącznik nr 4)

- w zakresie sprawy nr **LUS/VI/600-554/T-5/2016/KRA** nie zgadza się ze stanowiskiem Organu kontrolującego w zakresie uznania tego odstąpienia za nieprawidłowość. Naczelnik zgadza się ze stanowiskiem, iż wskazano błędną podstawę odstąpienia, natomiast uważa, że powinno być to potraktowane jako uchybienie. W sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna do odstąpienia od wszczęcia postępowania, a wskazanie art. 17 § 1 pkt 1 kpk zamiast 17 § 1 pkt 7 kpk spowodowane była zapewne pomyłką pracownika sporządzającego notatkę, gdyż stan faktyczny został ustalony prawidłowo,

- w zakresie sprawy nr **LUS/VI/600-560/T-5/2016/KRA** nie zgadza się ze stanowiskiem Kontrolujących, że w sprawie brak jest udokumentowanych, jednoznacznych podstaw do odstąpienia od wszczęcia dochodzenia. Fakt zapłaty podatku wynikał, z załączonych do zawiadomienia dokumentów, w szczególności karty kontowej i zeznania podatkowego, (załącznik nr 5)

- w zakresie sprawy nr **LUS/VI/600-567/T-5/2016/KRA** nie zgadza się ze stanowiskiem Kontrolujących, że w sprawie brak jest udokumentowanych, jednoznacznych podstaw do odstąpienia od wszczęcia dochodzenia. Fakt zapłaty podatku wynikał, z załączonych do zawiadomienia dokumentów, w szczególności karty kontowej (załącznik nr 6)

Pkt. 2.4

Odnosząc się do wskazanych nieprawidłowości w zakresie prawidłowości postępowań przygotowawczych Naczelnik Lubuskiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze:

- nie zgadza się ze stanowiskiem Kontrolujących, iż wymiar kary w sprawie **RKS 21/2016** należy potraktować jako znacznie odbiegający od rekomendacji. W przedmiotowej sprawie podatek został zapłacony z niewielkimi opóźnieniami przed wszczęciem dochodzenia, co upoważnia Sąd do skorzystania z instytucji odstąpienia od wymierzenia kary. W sprawie tej pracownik rozpatrujących sprawę, po przeanalizowaniu wszystkich okoliczności, zdecydował się na zaproponowanie mandatu w kwocie 3.000,00 złotych, co stanowiło kwotę bliską maksymalnej karze wymierzanej w drodze mandatu karnego w 2016 roku. Sprawca czynu nie przyjął mandatu i zdecydował się na drogę sądową. W trakcie przewodu sądowego udało się oskarżeniu uniknąć odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 57 § 2 kks i przekonać Sąd do wymierzenia kary grzywny w wysokości zaproponowanego mandatu, tj. 3000 złotych. Potraktowanie więc wymiaru kary jako nieprawidłowości, a nie uchybienia, w ocenie Naczelnika jest niesłuszne. (załącznik nr 7)

Pkt 2.5

Odnosząc się do wskazanych uchybień w zakresie postępowań mandatowych Naczelnik Lubuskiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze zauważa, że w istniejących regulacjach wewnętrznych nie został zapisany obowiązek odnotowywania przez komórkę KS na jakimkolwiek dokumencie dat wpłaty grzywien zapłaconych w związku z nałożeniem mandatu, a w związku z tym niesłusznie brak takiego zapisu na stworzonej dla własnych potrzeb notatce został uznany za uchybienie (mandat 61, 65, 69, 73, 76)

Ponadto w zakresie wskazanych uchybień dotyczących wymierzania kar wbrew rekomendacji, Naczelnik nie może zgodzić się ze stanowiskiem Kontrolujących, że we wszystkich wskazanych sprawach postąpiono niezgodnie z zapisami instrukcji określonymi w pkt. 6. Zasady wymiaru kary. Każda sprawa rozpatrywana jest przez pracowników wnikliwie, a wybierana reakcja karna uwzględnia cele postępowania. Specyfiką wyspecjalizowanego urzędu jest to, że wszystkie popełnione czyny dotyczą obowiązków podatkowych spółek, często osiągających bardzo duże obroty, a nie osób

fizycznych. Sprawcy czynów polegających na nieterminowym płaceniu podatków, zwłaszcza w przypadku, gdy są to szeregowi pracownicy tych firm, nie uzyskują osobistych korzyści z popełnienia czynu (jak często ma to miejsce w przypadku indywidualnych działalności gospodarczych). Ciężko też sztywno uzależniać wysokość wymierzonej kary grzywny dla pracownika zarabiającego kilka tysięcy złotych od wysokości niezapłaconego w terminie podatku spółki osiągającej obroty liczone setkami tysięcy lub milionach złotych miesięcznie. Dlatego też pracownicy LUS wnikliwie analizują każdą sprawę, wybierając odpowiedni tryb postępowania, wymierzając mandat lub wnioskują o karę w sądzie, przy uwzględnieniu wytycznych wymiaru kary zawartych w kks oraz regulacjach wewnętrznych.

Pkt 4

Odnosząc się do wskazanych uchybień w zakresie analiz wyroków sądowych w aspekcie ewentualnego zaskarżenia Naczelnik Lubuskiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze:

- nie zgadza się ze stanowiskiem Organu Kontrolującego, iż w sprawie **RKS 28/16** nieprawidłowo stwierdzono brak podstaw do zaskarżenia orzeczenia z uwagi na niski wymiar kary. W przedmiotowej sprawie Sąd wziął pod uwagę w szczególności sytuację majątkową i osobistą sprawcy. Oskarżony nie uzyskiwał dochodów, nie posiadał majątku, większej wartości, był bezrobotny, w związku z czym Sąd wymierzył mu łączną karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 100 złotych (przy sumie poszczególnych kar 150 stawek dziennych). Ponadto Sąd w obliczu sytuacji majątkowej oskarżonego zdecydował się na zwolnienie go z ponoszenia kosztów sądowych. Zaskarżenie tego wyroku, w obliczu udokumentowania przez oskarżonego swojej sytuacji majątkowej i osobistej, nie dawało perspektyw do podniesienia wymiaru kary, a jedynie podnosiłoby koszty postępowania po stronie Skarbu Państwa. (załącznik nr 8)

- nie zgadza się ze stanowiskiem Organu Kontrolującego, iż w sprawie **RKS 20/16** nieprawidłowo stwierdzono brak podstaw do zaskarżenia orzeczenia z uwagi na niski wymiar kary. Oskarżony był likwidatorem spółki, co wskazuje na sytuację finansową podmiotu, którego podatki należało wpłacić w terminie. Wymierzone kary za przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w wysokości 30 stawek dziennych po 70 złotych (2100 złotych) przy uszczupleniu 9169,00 złotych (stanowi 22,9 % uszczuplenia), oraz 1500 złotych za wykroczenie skarbowe nie można uznać za rażąco

niskie (zwłaszcza, że z uwagi na skazanie za przestępstwo skarbowe oskarżony został wpisany do rejestru skazanych), a tym samym zdaniem Naczelnika brak jest podstaw do uznania decyzji o niezaskarżaniu orzeczenia za nieprawidłowość. (załącznik nr 9)

- nie zgadza się ze stanowiskiem Organu Kontrolującego, iż w sprawie **RKS 33/16** nieprawidłowo stwierdzono brak podstaw do zaskarżenia orzeczenia z uwagi na niski wymiar kary. Oskarżony jak wynika z akt sprawy nie uzyskiwał w momencie skazania dochodów, był na utrzymaniu partnerki, chorował co zostało udokumentowane na etapie postępowania sądowego, firma, której sprawa dotyczyła była w upadłości, pracownicy firmy zostali zwolnieni. Sąd zwolnił oskarżonego w połowie z ponoszenia kosztów postępowania sądowego. Te okoliczności przemawiały za obniżeniem oskarżonemu kary wymierzonej w wyroku nakazowym. Zaskarżenie tego wyroku, w obliczu udokumentowania przez oskarżonego swojej sytuacji majątkowej i osobistej, nie dawało perspektyw do podniesienia wymiaru kary przez sąd II instancji. (załącznik nr 10)

- nie zgadza się ze stanowiskiem Organu Kontrolującego, iż w sprawie **RKS 38/16** nieprawidłowo stwierdzono brak podstaw do zaskarżenia orzeczenia z uwagi na niski wymiar kary. Z analizy akt sprawy wynika, że oskarżony ma 6 dzieci, na których utrzymanie łoży w całości lub w części. W trakcie postępowania wyrażał skruchę, należność podatkową spłacał w ratach, majątku większej wartości nie posiada. Zauważyć należy również, że akt oskarżenia dotyczył zobowiązań spółki, a nie samego podejrzanego, co przekłada się na ewentualne korzyści uzyskane przez niego z popełnienia czynu zabronionego. Ponadto Sąd w obliczu sytuacji majątkowej oskarżonego zdecydował się na zwolnienie go z ponoszenia kosztów sądowych. Zaskarżenie tego wyroku, w obliczu zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności sytuacji majątkowej i osobistej oskarżonego oraz zachowania po popełnieniu czynu, nie dawało perspektyw do podniesienia wymiaru kary przez sąd II instancji. (załącznik nr 11)

W pozostałym zakresie Naczelnik Lubuskiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze zgadza się z ustaleniami kontroli.

Wykonano w 2 egz.

I. 660-558-110

W załączeniu:

- załącznik nr 1 – Program naprawczy w Lubuskim Urzędzie Skarbowym w perspektywie krótkookresowej (do 6 miesięcy) (kart 4)
- załącznik nr 2 – Notatka służbowa nr 0871-OB.60.1.78.2016.KE z kserokopiami deklaracji (kart 7)
- załącznik nr 3 - Notatka LUS/VI/600-460/T-5/2016/KRA z kartą kontową (kart 2)
- załącznik nr 4 - Notatka LUS/VI/600-461/T-5/2016/KRA z kartą kontową (kart 2)
- załącznik nr 5 - Notatka LUS/VI/600-560/T-5/2016/KRA z kartą kontową i kserokopią zeznania (kart 3)
- załącznik nr 6 - Notatka LUS/VI/600-467/T-5/2016/KRA z kartą kontową (kart 3)
- załącznik nr 7 – wyciąg z akt sprawy RKS 21 / 2016 – zawiadomienie, karta kontowa, oświadczenie oskarżonego, wyrok, analiza wyroku (kart 5)
- załącznik nr 8 – wyciąg z akt sprawy RKS 28 / 2016 – wyrok, analiza wyroku, protokół przesłuchania podejrzanego (kart 5)
- załącznik nr 9 - wyciąg z akt sprawy RKS 20 / 2016 – akt oskarżenia, analiza wyroku (kart 3)
- załącznik nr 10 – wyciąg z akt sprawy RKS 33 / 2016 – wyrok, analiza wyroku, protokół przesłuchania podejrzanego (kart 5)
- załącznik nr 11 – wyciąg z akt sprawy RKS 38 / 2016 – wyrok, analiza wyroku, karty kontowe, postanowienie, protokół przesłuchania podejrzanego (kart 8)